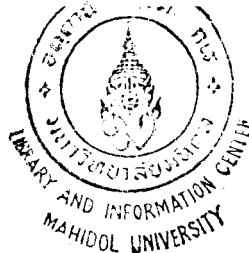

15 JAN 2003

**THE INFLUENCES OF AMOUNT OF CARE, COMMUNICATION
PROBLEMS, AND CAREGIVERS' FACTORS ON ROLE
STRAIN OF STROKE PATIENTS' CAREGIVERS**

BOONYARAT PERKDETCH

๗

With compliments
of

บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยมหิดล

**A THESIS SUBMITTED IN PARTIAL FULFILLMENT
OF THE REQUIREMENTS FOR
THE DEGREE OF MASTER OF NURSING SCIENCE
(ADULT NURSING)
FACULTY OF GRADUATE STUDIES
MAHIDOL UNIVERSITY**

2002

ISBN 974-04-2383-3

COPYRIGHT OF MAHIDOL UNIVERSITY

TH
B724i
2002
c. 2

Copyright by Mahidol University

4336771 NSAN/M : MAJOR : ADULT NURSING ; M.N.S.(ADULT NURSING)

KEY WORDS : AMOUNT OF CARE / COMMUNICATION PROBLEMS /
ROLE STRAIN / STROKE PATIENTS / CAREGIVERS

BOONYARAT PERKDETH : THE INFLUENCES OF AMOUNT OF
CARE, COMMUNICATION PROBLEMS, AND CAREGIVERS' FACTORS ON
ROLE STRAIN OF STROKE PATIENTS' CAREGIVERS. THESIS ADVISORS :
SAIPIN KASEMKITWATTANA, D.N.S., ORAPAN THOSINGHA, D.N.S.,
USAVADEE ASDORNWISED, Ph.D. 111 P. ISBN 974-04-2383-3

Caring for patients with cerebrovascular disease or stroke is a burden for relatives who provide continual care after the patients are discharged from the hospital. The time and work spent providing close care in combination with the amount of care and communication problems are factors that influence role strain in stroke patients' caregivers. This study aimed to examine the influence of amount of care, communication problems, and caregiver factors on role strain stroke patients' caregivers. The samples of the study were 100 stroke patients' caregivers who accompanied the patients during the follow-up period at out-patient department of Petchaboon Hospital and Buddhachinaraj Hospital. The study instrument comprised the demographic questionnaire, the amount of care scale, the communication problem scale and the caregivers' role strain scale. Data were collected from December 2001 to January 2002; and were analyzed with descriptive statistical method, Pearson's product moment correlation coefficient, and multiple regression coefficients.

The results of the study showed that the majority of the sample was female (75%), middle aged (43%), and the average age was 46.6 years. More than a half of the samples were married (69%), and were educated at primary level (52%). The caregivers were related to the patients as daughters (39%) and spouses (21%). The family income ranged from 500 to 93,000 baht per month with a mean of 11,511.45 baht per month, and was adequate for expenditure but not adequate for saving (46%). The samples evaluated amount of care, communication problems, and role strain at a low level. Age and educational level had no relationship with the role strain ($r = -.142, -.077, p > .05$). The amount of care had positive relationship with role strain ($r = .331, p < .01$) and could explain the variation of role strain at the percentage of 14.3. Communication problems had positive relationship with role strain ($r = .310, p < .01$) and could explain the variation of role strain at the percentage of 18.9.

Considering the results of this study, nurses should spend time with caregivers and other family members in helping them plan for caregiving task and time management including the distribution of responsibilities in caregiving for stroke patients and other related tasks. There should be support for development of alternative communication patterns between patients and their caregivers with communication problems. Moreover, nurses should help caregivers in appropriately managing their role strain and should also realize and take care of the caregivers' health problems.

4336771 NSAN/M : สาขาวิชา : การพยาบาลผู้ใหญ่ ; พย.ม. (การพยาบาลผู้ใหญ่)

บุญญรัตน์ เพิกเดช : การศึกษาอิทธิพลของปริมาณการดูแล ปัญหาจากการสื่อสาร และ ปัจจัยด้านผู้ดูแล ต่อความเครียดในบทบาทของญาติผู้ดูแลผู้ป่วยโรคหลอดเลือดสมอง

(THE INFLUENCES OF AMOUNT OF CARE, COMMUNICATION PROBLEMS, AND CAREGIVERS' FACTORS ON ROLE STRAIN OF STROKE PATIENTS' CAREGIVERS)

คณะกรรมการควบคุมวิทยานิพนธ์ : สายพิน เกษมกิจวัฒนา, พย.ค., อรพรรณ โดสิงห์, พย.ค., อุษาวดี อัครวิเศษ, Ph.D. 111 หน้า. ISBN 974-04-2383-3

การดูแลผู้ป่วยโรคหลอดเลือดสมอง นับว่าเป็นภาระของญาติผู้ดูแลผู้ป่วยอย่างต่อเนื่องภายหลังจากจำหน่ายจากโรงพยาบาล การที่ต้องใช้เวลาและแรงงานในการดูแลผู้ป่วยอย่างใกล้ชิดประกอบกับปริมาณกิจกรรมที่ผู้ดูแลปฏิบัติ รวมทั้งปัญหาในการสื่อสารของผู้ป่วย ล้วนเป็นปัจจัยที่ก่อให้เกิดความเครียดในบทบาทของญาติผู้ดูแลผู้ป่วยโรคหลอดเลือดสมองทั้งสิ้น การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาอิทธิพลของปริมาณการดูแล ปัญหาจากการสื่อสาร และปัจจัยด้านผู้ดูแลต่อความเครียดในบทบาทของญาติผู้ดูแลผู้ป่วยโรคหลอดเลือดสมอง กลุ่มตัวอย่างเป็นผู้ดูแลผู้ป่วยโรคหลอดเลือดสมองจำนวน 100 ราย ที่ผู้ป่วยมาตรวจรับการรักษาที่แผนกผู้ป่วยนอกโรงพยาบาลเพชรบูรณ์และโรงพยาบาลพุทธชินราช เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บข้อมูลประกอบด้วย แบบสอบถามข้อมูลส่วนบุคคล แบบวัดปริมาณการดูแล แบบวัดปัญหาการสื่อสาร และแบบวัดความเครียดในบทบาท เก็บข้อมูลระหว่างเดือนธันวาคม 2544 ถึง มกราคม 2545 วิเคราะห์ข้อมูลด้วยค่าสถิติเชิงพรรณนา ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ของเพียร์สัน และการวิเคราะห์ถดถอยพหุคูณแบบขั้นต้น

ผลการศึกษาพบว่ากลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง (75%) วัยกลางคน (43%) อายุเฉลี่ย 46.6 ปี สถานภาพสมรสคู่ (69%) จบการศึกษาระดับประถมศึกษา (52%) มีความสัมพันธ์กับผู้ป่วยในฐานะบุตรสาว (39%) และคู่สมรส (21%) รายได้ของครอบครัวต่อเดือน 500-93,000 บาท เฉลี่ย 11,511.45 บาท เพียงพอต่อการใช้จ่ายแต่ไม่มีเหลือเก็บ (46%) กลุ่มตัวอย่างประเมินปริมาณการดูแล ปัญหาการสื่อสารของผู้ป่วย และมีความเครียดในบทบาทอยู่ในระดับต่ำ อายุและระดับการศึกษาไม่มีความสัมพันธ์กับความเครียดในบทบาท ($r = -.142, -.077, p > .05$) ปริมาณการดูแลมีความสัมพันธ์ทางบวกกับความเครียดในบทบาท ($r = .331, p < .01$) สามารถอธิบายความแปรปรวนของความเครียดในบทบาทได้ร้อยละ 14.3 และปัญหาการสื่อสารมีความสัมพันธ์ทางบวกกับความเครียดในบทบาท ($r = .310, p < .01$) สามารถอธิบายความแปรปรวนของความเครียดในบทบาทเพิ่มขึ้นเป็นร้อยละ 18.9

จากผลการวิจัยเสนอแนะว่าพยาบาลควรมีการวางแผนร่วมกันกับผู้ดูแลและสมาชิกคนอื่นๆ ในครอบครัวในการบริหารเวลาและแบ่งหน้าที่ความรับผิดชอบในการดูแลผู้ป่วยและอื่นๆ เพื่อลดปริมาณการดูแลไม่ให้เกิดเป็นความรับผิดชอบของผู้ดูแลคนเดียว ควรส่งเสริมให้มีการสร้างแบบแผนการสื่อสารใหม่ระหว่างผู้ดูแลและผู้ป่วยที่มีปัญหาด้านการสื่อสาร นอกจากนี้ควรให้ความช่วยเหลือผู้ดูแลให้มีการจัดการกับความเครียดได้อย่างเหมาะสม รวมทั้งสนใจและตระหนักในปัญหาสุขภาพของผู้ดูแลด้วย